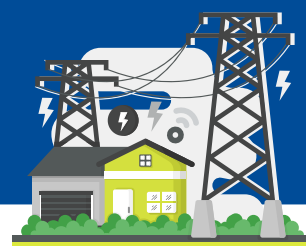

Actieplan Netcongestie

Gemeente Heemstede

Inleiding

Stedin is de energieleverancier van Heemstede. De gemeente Heemstede en Stedin werken al jarenlang samen bij ontwikkelingen in de energietransitie. De afspraken van deze samenwerking liggen echter nog nergens vast. Eind 2023 is besloten dat de huidige vorm van samenwerking moet worden geformaliseerd en bekrachtigd. Dit besluit was een gevolg van de officiële aankondiging van netcongestie op het hoogspanningsnet. Netcongestie betekent dat het elektriciteitsnetwerk overbelast is, dit kan zorgen voor stroomuitval of beperkingen voor elektriciteitsafname of teruglevering. Voor u ligt het resultaat van deze beslissing: het Actieplan Netcongestie van de gemeente Heemstede. Het actieplan beschrijft hoe wij samen met Stedin de netuitbreiding gaan realiseren. Daarnaast gaan we de inwoners goed informeren waarom netuitbreiding nodig is, wat ze zelf kunnen doen en wat er gaat gebeuren als hun buurt aan de beurt is. Dit staat beschreven in het communicatieplan.

Wat is het Actieplan Netcongestie Heemstede

Het Actieplan Netcongestie beschrijft hoe de gemeente Heemstede samenwerkt met Stedin om netcongestie in de regio aan te pakken en de (toekomstige) netverzwaring in Heemstede te realiseren. In heel Nederland worden vergelijkbare samenwerkingsovereenkomsten tussen gemeenten en netbeheerders opgesteld om de benodigde netuitbreiding zo efficiënt mogelijk te laten verlopen.

De netbeheerder is verplicht om woningen en bedrijven op het elektriciteitsnet aan te sluiten volgens de aansluitplicht en de transportplicht uit de elektriciteitswet. De gemeente werkt samen met de netbeheerder om deze plichten na te komen en rekening te houden met andere belangen die spelen in de openbare ruimte. Concreet betekent dit dat de gemeente en de netbeheerder samen de locaties kiezen van de benodigde transformatorstations.

De locatiekeuze van transformatorstations vindt op ambtelijk niveau plaats, zonder betrokkenheid van het college of de gemeenteraad, omdat het plaatsen van transformatorstations vergunningsvrij is. Hierom kan er geen bezwaar tegen worden ingediend. De netbeheerder moet verantwoorden dat het gebouw aan de voorwaarden voor vergunningsvrije bouwwerken voldoet. Het college is verantwoordelijk voor de handhaving van de regels en kan ingrijpen als een bouwwerk niet aan de eisen voldoet. Het vaststellen van het Actieplan stelt het bestuur in staat om richting te geven aan de ambtelijke werkwijze op het gebied van netcongestie en netuitbreiding, verder hebben het college en de raad beperkte invloed.

In het actieplan is de werkwijze die Stedin heeft voorgesteld overgenomen, met een duidelijke rolverdeling op zowel bestuurlijk als uitvoerend niveau. Daarnaast bevat het Actieplan afspraken over de communicatie naar inwoners rondom deze ontwikkelingen. De kern van deze werkwijze zijn wat Stedin de buurtaanpak en de belangentafel noemt.

Buurtaanpak: In de buurtaanpak worden voor de hele buurt tegelijk locaties aangewezen voor de benodigde transformatorstations. De buurtaanpak is bedoeld om het proces voor de netuitbreiding te versnellen.

Belangentafel: De belangentafel is het overleg tussen de ambtelijke organisatie van de gemeente Heemstede en Stedin waarin de locaties bepaald worden waar transformatorhuisjes komen te staan. In deze overleggen worden de inhoud en de planning van de buurtaanpak afgestemd en worden de belangen van beide partijen besproken.

Volgens het Beleid Versterken Lokale Democratie hebben inwoners geen invloed op “wat en waar” bij opgaven die te maken hebben met de zorgplicht van de gemeente. Vanwege de aansluit- en transportplicht, de technische kaders en de ruimtelijke afwegingen is er nagenoeg geen ruimte voor inspraak.

Inwoners nemen zodoende niet deel aan de belangentafel en de buurtaanpak. Daarom is het des te belangrijker om in te zetten op het zo goed mogelijk informeren van inwoners. Om hen toch volgens het Heemsteeds participatiebeleid te informeren over de ontwikkelingen op het gebied van netcongestie en werkzaamheden in de buurt. Het Actieplan bevat ook een communicatieplan waarover de gemeente goede afspraken heeft gemaakt met Stedin. We gaan de inwoners goed informeren over de noodzaak van de netuitbreiding en wat er gaat gebeuren als hun buurt aan de beurt is. Aangezien we met de campagne inwoners op de hoogte brengen van de netuitbreiding, komt het niet als verrassing wanneer in hun buurt werkzaamheden plaatsvinden. Ook maken we inwoners bewust dat het verminderen van energieverbruik tijdens piekmomenten helpt bij het verminderen van netcongestie. Waar mogelijk wordt ruimte geboden om te participeren over de inpassing in de leefomgeving.

Doel van het actieplan

Het doel van het actieplan netcongestie is drievoudig:

1. Informeren: Inwoners moeten geïnformeerd worden over de opgave op het elektriciteitsnet en op de hoogte worden gesteld van de kaders waarbinnen de uitbreiding wordt uitgevoerd.
2. Gedragsverandering: Het actieplan moet bijdragen aan het verminderen van de druk op het elektriciteitsnet tijdens piekmomenten.
3. Efficiëntie: Het actieplan moet bijdragen aan het versnellen van de netuitbreiding van Stedin. Het uitbreiden van het elektriciteitsnet moet efficiënt gebeuren. Het net moet kunnen voldoen aan de toekomstige energievraag, maar tegelijkertijd moet rekening worden gehouden met verschillende belangen, zoals het gebruik van de beschikbare ruimte, het minimaliseren van overlast en het afstemmen op andere ontwikkelingen in de gemeente.

Inleiding

02 Inleiding

- Wat is het Actieplan
- Doel van het actieplan

04 Inhoudsopgave

05 Achtergrond

- Wat is netcongestie
- Hoe is Heemstede verbonden met het elektriciteitsnet van TenneT en Liander
- Wat is de situatie in Heemstede
- Welke rol speelt de gemeente
- Doel van het Actieplan
- De uitvoering van het Actieplan

10 Bestuurlijke afspraken en verantwoording

- Samenwerking – de contouren
- Halfjaarlijks bestuurlijk overleg
- Nutsoverleg voor strategische afstemming op ambtelijk niveau
- Belangentafel en Buurtaanpak – Van plannen naar uitvoering

12

Buurtaanpak Stedin – Heemstede 2025-2050

- Proces buurtaanpak
 - Samenwerking en urgentie vastleggen met gemeente (SOK)
 - Richtlijnen bij de locatiekeuze

14

Communicatieplan Netcongestie Heemstede

- Inleiding
- Doelstellingen
- Kernboodschap
- Doelgroepen
- Communicatiestrategie
- Communicatiemiddelen
- Tijdlijn
- Mogelijke weerstanden
- Budget
- Evaluatie en Bijsturing

Achtergrond

Wat is netcongestie

We gebruiken in Nederland steeds meer elektriciteit. De groei van onder andere het aantal datacenters en de elektrificatie van de industrie en samenleving is in de laatste jaren zo snel gegaan dat het elektriciteitsnet het niet heeft kunnen bijhouden. Om de groei van individuele huishoudens tot 2030 te kunnen blijven faciliteren is netcongestie afgekondigd. De afkondiging van netcongestie betekent dat er op momenten te veel energie tegelijkertijd wordt verbruikt of opgewekt. Hierdoor ontstaan storingen, kan het elektriciteitsnet kapot gaan en kan de stroom (tijdelijk) uitvallen. Vanwege de afkondiging van netcongestie moeten oplossingen worden ingevoerd om te voorkomen dat huishoudens en kritieke bedrijven geen elektra meer krijgen. In de toekomst zou dit kunnen betekenen dat nieuwe aansluitingen niet gerealiseerd of bestaande aansluitingen niet verzwaaard kunnen worden. Dit vertraagt geplande ontwikkelingen en de verduurzaming in Nederland.

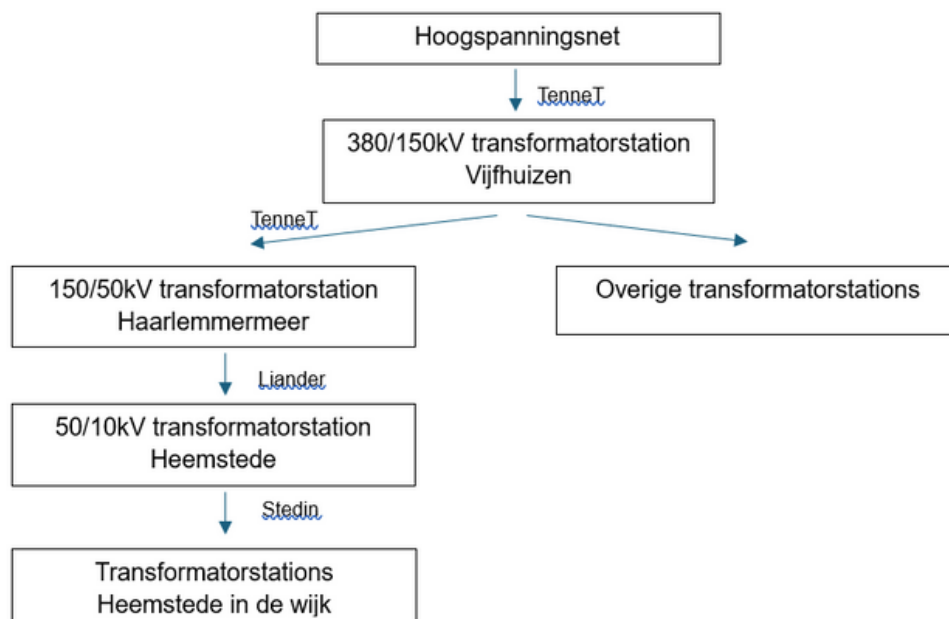
In december 2024 bleek uit het congestiemanagementonderzoek van TenneT dat de druk op hoogspanningsstation Vijfhuizen erg hoog is. De gemeente Heemstede is afhankelijk van dit hoogspanningsstation. Duidelijk is dat aanvullende maatregelen nodig zijn om overbelasting van het elektriciteitsnet te voorkomen. De resultaten van een diepgaand onderzoek om de effectiefste maatregelen op hoofdlijnen te definiëren worden naar verwachting na de zomer van 2025 gepresenteerd. De gemeente volgt de ontwikkelingen hiervan op de voet. Structureel komt pas meer ruimte op het elektriciteitsnet door de uitbreiding van het hoogspanningsnet. De realisatie hiervan wordt verwacht rond 2032/2033.

De bijdrage van de gemeente aan het minimaliseren van netcongestie op het hoogspanningsnet is beperkt. De inspanningen van de gemeente richten zich met name op het vergroten van de bewustwording van inwoners op het gebied van netcongestie, zodat inwoners weten waar de uitbreiding in de buurt voor nodig is en wat zij kunnen verwachten.

Hoe is Heemstede regionaal verbonden met het elektriciteitsnet van TenneT en Liander

Heemstede is de enige gemeente in de provincie Noord-Holland die gas én elektra via Stedin geleverd krijgt. Het elektriciteitsnet van Stedin wordt via leidingen van TenneT en Liander gevoed, zoals in onderstaand schema is weergegeven.

Stedin is dus afhankelijk van de capaciteit van het elektriciteitsnet van TenneT en Liander. Heemstede zit in een unieke situatie in Noord-Holland en de gemeente neemt zodoende een duidelijke positie in regionale overleggen. Juist vanwege deze unieke positie is het cruciaal dat onze belangen goed vertegenwoordigd zijn in de diverse overlegstructuren. Denk hierbij aan het Meerjarenprogramma Infrastructuur Energie en Klimaat (MIEK). De wethouder met portefeuille Deelnemingen neemt namens de gemeente deel aan het aandeelhoudersoverleg van Stedin. De wethouder met portefeuille Energie & Klimaat neemt deel aan de commissie Energietransitie van Stedin. Ambtelijk is de gemeente aangesloten in verschillende overleggen met Stedin en andere partners. Zo borgen wij onze stem in besluitvorming op verschillende niveaus. Overige overleggen waar de gemeente bij aansluit zijn:

Bestuurlijk:

- Bestuurlijk overleg 380 kV NNHN
- Bestuurlijk overleg VAWOZ
- Bestuurlijk overleg Energieregio NHZ
- Commissie Energietransitie Stedin
- Bestuurlijk overleg E-infra

Ambtelijk

- Ambtelijk overleg 380 kV NNHN
- Ambtelijk overleg VAWOZ
- Werkgroep E-infra
- DeelRES IJZK
- pMIEK
- Ambtelijk overleg Energieregio NHZ
- Accounthoudersoverleg Stedin (tweewekelijks)
- Werkgroep Woningcoöperatie – Netbeheerder

Wat is de lokale situatie in Heemstede

Voor de toekomst is Heemstede afhankelijk van de verzwaring van het station in Vijfhuizen en alle ontwikkelingen in andere gemeenten die afhankelijk zijn van dat station. Binnen de gemeentegrenzen, geeft Stedin aan dat er een uitbreiding nodig is in het lokale elektriciteitsnet om aan de verwachte elektriciteitsvraag in Heemstede te kunnen voldoen. In deze uitbreiding speelt de gemeente een grotere rol. Om de regie te houden en om het elektriciteitsnet toekomstbestendig te maken wordt in dit actieplan beschreven hoe we de netuitbreiding uit gaan voeren. Het plaatsen van extra transformatorstations (hierna stations) binnen Heemstede heeft een lange doorlooptijd. Het is dus belangrijk om op tijd te beginnen met de voorbereiding om het elektriciteitsnet op tijd verzwakt te hebben. De werkwijze uit het actieplan is aanvullend op de afspraken tussen de Gemeente Heemstede en Stedin die worden vastgelegd in de samenwerkingsovereenkomst.

Stedin heeft momenteel nog geen planning voor Heemstede, maar er wordt wel gezocht naar koppelkansen om het net te verzwaken op plekken waar sowieso aan het elektriciteitsnet wordt gewerkt. De netuitbreiding in Heemstede is pas over een aantal jaren noodzakelijk. De krapte op de arbeidsmarkt en de hogere urgentie in andere gemeenten zorgt ervoor dat de prioriteit op dit moment ligt bij andere gemeenten. Toch treft de gemeente nu al voorbereidingen om deze opgave zo goed mogelijk uit te voeren en maken we gebruik van de lessen die koplopers in dit proces hebben geleerd. We starten direct met communiceren over de opgave die er ligt en we houden contact met gemeenten die al aan de slag zijn met het uitvoeren van de netverzwaring. Op deze manier weten bewoners al waarom de werkzaamheden noodzakelijk is, wordt draagvlak gecreëerd en wordt overlast geminimaliseerd.

Het aantal te plaatsen stations is een bewegend doel. Op dit moment geven prognoses aan dat voor een robuust elektriciteitsnetwerk tussen de 20 en 30 bij te plaatsen stations benodigd zijn in Heemstede voor de komende 25 jaar. Het uiteindelijke aantal stations is afhankelijk van vele technische toekomstige ontwikkelingen en bepaalde beleidskeuzes.

De gemeente zoekt naar creatieve oplossingen om de opgave met betrekking tot netcongestie te minimaliseren. Als blijkt dat het gebruik van batterijen een positieve invloed heeft op deze opgave, dan onderzoekt de gemeente wat de mogelijkheden hiervan zijn. De gemeente is op dit moment ook bezig met het maken van een warmteprogramma. Hierin wordt opgeschreven welke warmteoplossing het meest kansrijk is om Heemstede aardgasvrij te verwarmen. Op dit moment liggen er kansen voor het ontwikkelen van een of meerdere collectieve warmtenetten. Dit zorgt ervoor dat er minder elektriciteit nodig is om huizen van warmte te voorzien dan wanneer er gekozen wordt voor een individuele elektrische oplossing. Dit betekent vervolgens dat het elektriciteitsnet minder verzwakt hoeft te worden.

De uitvoering van het Actieplan

Op dit moment heeft de gemeente verschillende medewerkers die zich bezighouden met de ontwikkelingen van het elektriciteitsnet en Stedin heeft hiervoor een team die zich bezighoudt met de situatie in Heemstede en omstreken. Stedin stemt hier ook over af met TenneT en Liander. Om de juiste personen bij elkaar te krijgen moet de overlegstructuur tussen deze partijen duidelijk afgesproken zijn.

De gemeente probeert altijd om zo min mogelijk overlast te veroorzaken bij het verzwaren van het elektriciteitsnet. Ondanks deze intentie kan het voorkomen dat bij het bepalen van deze locaties keuzes gemaakt worden die een ruimtelijke impact hebben en tot weerstand kunnen leiden. Om bewoners toch van voldoende elektriciteit te kunnen voorzien zullen hier keuzes in gemaakt moeten worden. In dit document worden de kaders vastgesteld waarbinnen deze keuzes gemaakt moeten worden om tot een zo breed mogelijk gedragen eindresultaat te komen.

Om inwoners goed te informeren en te helpen bij gedragsverandering, is een communicatieplan toegevoegd aan het Actieplan. In dit plan staat hoe we het hele dorp stap voor stap meenemen in wat er gaat gebeuren. We leggen uit wat mensen zelf kunnen doen om netcongestie te verminderen en wat ze kunnen verwachten in hun buurt. Zo zorgen we dat iedereen het grotere geheel begrijpt, voordat er iets verandert in hun eigen omgeving. Alles is met elkaar verbonden: de algemene informatie en de buurtaanpak versterken elkaar.

Bestuurlijke afspraken en verantwoording

Samenwerking – De contouren

De Gemeente Heemstede en Stedin leggen in de samenwerkingsovereenkomst vast hoe de samenwerking op het gebied van de uitbreiding van het elektriciteitsnet zal plaatsvinden. De structuur van deze samenwerking vindt plaats op drie niveaus: 1. Het bestuurlijk overleg, 2. Het ambtelijk nutsoverleg voor de gemeente en 3. De belangentafel per buurt.

1. Halfjaarlijks bestuurlijk overleg

Halfjaarlijks in het voor- en najaar vindt er bestuurlijk overleg plaats met als doel herijken van de bestaande plannen en bestendigen van de samenwerking in de energie- en warmtetransitie. Indien noodzakelijk, kan er een extra overleg worden georganiseerd. De ambtelijk energieregisseur draagt zorg voor agendabeheer, notulering en opvolging van gemaakte afspraken.

Partij	Aanwezigen
Gemeente Heemstede	• Wethouder Energie en Klimaat • Wethouder Ruimtelijke Ordening • Ambtelijk energieregisseur
Stedin	• Regiodirecteur • Gebiedsregisseur

2. Nutsoverleg als platform voor strategische afstemming op ambtelijk niveau

Ieder kwartaal vindt er een nutsoverleg plaats met verschillende partijen, waarbij plannen en lopende projecten worden besproken, die impact hebben op de ondergrondse ordening. Hierbij zijn aanwezig als externe partijen KPN, Ziggo, Waternet en Stedin Netbeheer. In het kader van de energie- en warmtetransitie wordt dit overleg verbreed en behandelen de deelnemers tevens het plaatsen van stations per buurt in de gemeente vanaf 2025. Op basis van de agenda sluiten technische experts aan waar nodig. Terugkoppeling geschiedt door de energieregisseur richting het bestuurlijk overleg, evenals mogelijke ontwikkelingen die impact kunnen hebben op de gezamenlijke doelen, en richting de Belangentafels (zie punt 3).

Stakeholders Strategisch Overleg Nutsvoorzieningen

Partij	Aanwezigen
Gemeente Heemstede	• Ambtelijk energieregisseur • Medewerker Ruimtelijk Beleid • Medewerker Ruimtelijk Beheer
Stedin	• Key accountmanager Stedin Netbeheer • Projectleider

Belangentafel en Buurtaanpak – Van plannen naar uitvoering

Naast de frequente overleggen op bestuurlijk en strategisch niveau, starten er per buurt Belangentafels. Deze belangentafels zijn overleggen die maatwerk leveren voor de buurt, maar wel een gestandaardiseerde aanpak volgen. Gemeente Heemstede richt hiertoe een interne werkgroep op, die periodiek bijeenkomen en lopende Buurtaanpakken, overige relevante projecten en knelpunten bespreken. De energieregisseur draagt zorg voor terugkoppeling in de diverse belangentafels, het strategische nutsoverleg en en het bestuurlijk overleg. De interne werkgroep van de gemeente zal een à twee keer per buurtaanpak met de belanghebbenden van Stedin samenkomen om afspraken vast te leggen.

Partij	Partij
Gemeente Heemstede	• Ambtelijk energieregisseur • Medewerker Verkeer • Stedenbouwkundige • Medewerker Groenbeheer • Medewerker Grondzaken • Medewerker Vastgoed
Stedin	• Omgevingsmanager • Projectleider • Engineer • Medewerker Grondzaken

Buurtaanpak Stedin - Heemstede 2025-2050

In heel Nederland moet het elektriciteitsnet worden uitgebreid. Netbeheerders plaatsen de stations momenteel nog reactief. Dit betekent dat een locatie wordt gezocht voor een nieuw station op het moment dat er een aanvraag wordt gedaan voor een netaansluiting of een verzwaring die niet meer past binnen het bestaande net. Naar aanleiding van de prognoses van Stedin en de beperkte ruimte in de ondergrond is geconcludeerd dat de vraag in de toekomst zo snel zal groeien dat het reactief plaatsen van stations niet snel genoeg zal zijn. Deze situatie doet zich in heel Nederland voor.

Om te voorkomen dat het elektriciteitsnet in Heemstede in de toekomst te weinig capaciteit heeft, worden de stations de komende 25 jaar aan de hand van de buurtaanpak proactief geplaatst op basis van energieprofielen per gebied. Deze werkwijze wordt niet alleen toegepast in Heemstede, 80% van de gemeenten in Nederland zijn op dit moment al overgestapt naar een proactieve werkwijze. Op deze manier zorgen de gemeente en de netbeheerder ervoor dat het elektriciteitsnet voldoende capaciteit heeft om te voldoen aan de eisen wat betreft de aansluitplicht en de transportplicht en tegelijkertijd minimaliseren we de overlast in de buurt door het plaatsen van de stations af te stemmen met de geplande ontwikkelingen.

Van Stedin plaatst/verzwaart stations wanneer **spanningsklachten of hoog belaste transformatoren** optreden.

Naar Een **combinatiestrategie** waarin de **buurtaanpak** (totale buurt wordt in één keer aangepakt) een steeds grotere rol krijgt. Prioritering vindt plaats op basis van (voorziene) knelpunten en spanningsklachten.

Buurt voor buurt aan de slag

Proces Buurtaanpak:

Samenwerking en urgentie vastleggen met gemeente (SOK)

Stedin en de gemeente Heemstede leggen de afspraken over de werkwijze van de buurtaanpak vast in een samenwerkingsovereenkomst (SOK). In dit document zijn procesafspraken opgesteld om efficiënt en integraal de locaties te bepalen waar de stations geplaatst kunnen worden. Deze overeenkomst is te vinden in de bijlage.

In de belangentafel, zoals beschreven bij de bestuurlijke afspraken, worden de inhoudelijke afspraken over de uitvoering van de buurtaanpak uitgewerkt. In dit overleg worden de locaties en het uiterlijk van de stations, de communicatie rondom het plaatsen van de stations en de doorlooptijd van de buurtaanpak vastgelegd. Deze afspraken worden gemaakt door middel van het BAR-proces, waarbij BAR staat voor 'Beschikbare Acceptabele

Ruimte'. In dit proces worden technische vereisten afgewogen tegen de vele andere ruimtelijke opgaven die de gemeente Heemstede heeft.

Met de belangentafel doorlopen Stedin en de gemeente Heemstede de volgende stappen:

1. Het maken van gemeentebrede (inhoudelijke) afspraken ten aanzien van het te bereiken resultaat in een nadere overeenkomst.
2. Op buurniveau inhoudelijke (detail)afspraken met principelocaties
3. Netontwerp met definitieve locaties
4. Opstellen van communicatieplan
5. Uitvoering

Richtlijnen bij de locatiekeuze

De afspraken die gemaakt worden in de belangentafel moeten waar mogelijk voldoen aan de kaders die de gemeente reeds heeft vastgesteld. Ook moet in toekomstige beleidsstukken en ontwikkelprojecten rekening worden gehouden met de opgave die er ligt voor het uitbreiden van het elektriciteitsnet. Bij nieuwbouw, grootschalige renovatie en andere uitbreidingen in de openbare ruimte moet aan het begin van het proces meegenomen worden of er extra energie-infrastructuur benodigd is en dit moet ingepast worden binnen het plan. Bij het bepalen van een locatie voor het plaatsen van energie-infrastructuur moet rekening worden gehouden met de Omgevingsvisie en het omgevingsplan.

De onderstaande richtlijnen kunnen alleen toegepast worden als het past binnen de mogelijkheden van het zoekgebied dat aangeleverd wordt door Stedin. Als uit het zoekgebied blijkt dat er maar één mogelijkheid is en dit niet voldoet aan de andere richtlijnen, dan moet het station vanwege de aansluitplicht en transportplicht van de netbeheerder toch op die plek geplaatst worden. Dit wordt gedaan om de omwonenden te kunnen aansluiten op het elektriciteitsnet. Wat dat betreft is punt 1 een harde eis. De overige punten zijn richtlijnen die op volgorde van prioriteit zijn opgeschreven.

Bij het bepalen van een locatie wordt rekening gehouden met de volgende richtlijnen:

1. De locatie is technisch mogelijk

- a. Stedin levert per station een zoekgebied aan waarbinnen het station geplaatst moet worden. De gemeente en Stedin spreken gezamenlijk af welke locatie optimaal is. De gemeente is verantwoordelijk om binnen het zoekgebied van Stedin een geschikte locatie te vinden.
- b. De gemeente houdt bij de locatiekeuze rekening met technische belemmeringen zoals bestaande kabels of leidingen in de ondergrond.

2. Het station wordt geplaatst op publieke grond

Stations worden geplaatst op publieke grond, tenzij er ontwikkelingen hebben plaatsgevonden waarbij afspraken zijn gemaakt met grondeigenaren om stations te plaatsen. Dit kan bijvoorbeeld voorkomen bij bouwprojecten of bij samenwerkingsafspraken.

3. Stations worden geplaatst volgens de vereisten van de Omgevingsvisie

- Volgens het Ontwerp Omgevingsvisie wordt energie-infrastructuur altijd op bestrating geplaatst als er een keuze gemaakt moet worden tussen bestrating of beplanting. Deze keuze wordt ook gemaakt als dit betekent dat er een parkeerplaats moet worden opgeofferd, zelfs als parkeerplekken in de buurt schaars zijn.

4. Stations worden geplaatst volgens de vereisten van het omgevingsplan

- Conflicterend beleid wordt afgewogen bij de belangentafel. De energieregisseur kan hierin onderbouwd de keuze maken welke locatie het beste past.

Om tegemoet te komen aan de wensen van bewoners kan de gemeente de uiterlijke kenmerken van het station aanpassen. Stedin heeft een aantal standaardmogelijkheden. De gemeente kan in sommige gevallen het station minder zichtbaar maken door er groen omheen te plaatsen of het station mooier te maken door een kunstwerk. De gemeente onderzoekt of hier budget voor vrijgemaakt kan worden.

Er zijn geen afstandsvereisten voor het plaatsen van een transformatorstation bij woningen. In het herijkt voorzorgbeleid voor magneetvelden bij elektriciteitsvoorzieningen is vastgesteld dat het wonen in nabijheid van een transformatorhuisje verantwoord is, aangezien de gezondheidsrisico's onzeker en laag zijn. Om rekening te houden met de mogelijke zorgen van inwoners wordt per vast te stellen locatie in de Belangentafel gekeken hoe veel afstand van woningen mogelijk is.

Op het moment dat er ontwikkelingen plaatsvinden in de gemeente waardoor een station verplaatst moet worden dan volgen de gemeente en Stedin de procedure die is voorgesteld in het regieartikel van de VNG. In bijlage 2 is te lezen welk stappenplan gevolgd wordt in het geval van het verplaatsen van een trafostation. Op deze manier behoudt de gemeente de regie, maar houdt de netbeheerder de zekerheid dat de aanpassing in samenwerking wordt geregeld.

Communicatieplan Netcongestie

Heemstede zet de knop om

Inleiding

In Nederland gebruiken we steeds meer stroom. Zo zorgen de groei van datacenters en de elektrificatie van de industrie – beide deels ook onderdeel van de energietransitie – voor een forse toename in de vraag naar stroom. Daardoor raakt het elektriciteitsnet steeds voller. Soms is er zelfs geen ruimte meer voor nieuwe aansluitingen. Dit noemen we netcongestie.

Om dit probleem op te lossen, werkt de gemeente samen met netbeheerder Stedin. We kiezen voor buurtaanpakken. Dat betekent dat we vooruitkijken en op tijd nieuwe transformatorstations plaatsen. Niet pas als het te laat is, maar juist vóóordat er problemen ontstaan. Zo zorgen we ervoor dat het stroomnet klaar is voor de toekomst.

We stemmen de plaatsing van deze transformatorstations af op andere plannen in de buurt. Zo proberen we overlast te beperken en werken we efficiënt. Maar we kunnen dit niet alleen. Ook inwoners kunnen helpen door op **slimme momenten stroom te gebruiken**. Bijvoorbeeld door de wasmachine later aan te zetten of de auto op een rustig moment op te laden. Door minder energie te verbruiken op piekmomenten wordt netcongestie geminimaliseerd.

Daarom starten we na de zomer met de voorbereidingen voor een brede campagne die het hele dorp betreft. Deze campagne richt zich op bewustwording en gedragsverandering, en laat zien wat er op het gebied van energie op de inwoners afkomt, wat zij zelf kunnen doen en wat zij kunnen verwachten.

In 2026 voeren we deze campagne uit, met acties en communicatie gedurende het hele jaar. Zo bouwen we aan begrip en betrokkenheid, zodat latere communicatie over bijvoorbeeld de plaatsing van transformatorstations logisch voortvloeit uit deze bredere context. De specifieke communicatie hierover stemmen we af met Stedin. De planning, inhoud en manier van communiceren wordt in de Belangentafel afgesproken. Dit is afhankelijk van de voortgang van het ruimtelijk proces.

Communicatiedoelen Programma Duurzaam

- Bewustwording vergroten
- Gedragsverandering stimuleren
- Vertrouwen opbouwen
- Transparantie bevorderen

Doelstellingen

- Inwoners informeren over de noodzaak en aanpak van netuitbreiding via de buurtaanpak.
- Draagvlak creëren voor de plaatsing van transformatorstations in de buurt.
- Bewustwording en gedragsverandering stimuleren rond energieverbruik.
- Inwoners informeren en betrekken bij de gevolgen van ontwikkelingen in hun buurt, en stimuleren tot bewust energiegebruik.

Kern Boodschap

“Samen slim omgaan met stroom”

Subboodschappen

- Zet apparaten uit als je ze niet gebruikt.
- Slim omgaan met stroom begint met kleine keuzes.
- Wat jij vandaag doet, helpt morgen mee.
- Gebruik stroom als de zon schijnt – dat is goed voor je portemonnee én het net.
- Energie besparen is goed voor jou én voor de planeet.
- Vermijd stroomverbruik tussen 16:00 en 21:00 uur

Kernboodschap van het Programma Heemstede Duurzaam 2025–2030

We staan voor grote uitdagingen op het gebied van klimaat en energie. Denk aan wat

grondstoffen en een groeiende afvalberg. Deze ontwikkelingen raken álle inwoners en ondernemers in Heemstede.

Hoe kunnen we samen Heemstede toekomstbestendig houden en maken

Met activiteiten en acties voor jong en oud die bijdragen aan een duurzaam Heemstede willen we ons dorp leefbaar, mooi, schoon en gezond houden. Dat doen we samen met onze inwoners en ondernemers.

Zodat het voor iedereen prettig wonen, werken en recreëren is in Heemstede. Nu en in de toekomst

Doelgroepen

**Inwoners
gemeente
Heemstede**

**Directe
omwonenden van
toekomstige
transformator-
stations**

**Lokale
stakeholders**

- bedrijven
- scholen
- woning-
corporaties

Communicatie strategie

De campagne bestaat uit twee richtingen:

1. Wat gebeurt er in de buurt?

- Informatie over netuitbreiding, locatiekeuze en planning.

2. Wat kun jij doen?

- Stimuleren van bewust stroomgebruik en gebruik van de eKlok.
- De campagne is positief, helder en uitnodigend van toon. De visuele stijl maakt gebruik van kleuren als groen (duurzaam), geel (energie) en blauw (betrouwbaarheid). De kleuren van Heemstede Duurzaam. De campagne is toegankelijk voor iedereen.

Communicatie middelen

De campagne “Heemstede zet de knop om” maakt gebruik van een mix van online en offline middelen, afgestemd op de doelgroep, het communicatiemoment en het doel (informereren, betrekken of activeren). Doel: Bewustwording en draagvlak creëren voor de noodzaak van netuitbreiding. In samenwerking met medewerkers van participatie.

Voorafgaand aan de locatiebepaling

Middel	Doel	Omschrijving
Netcongestie-krant (Heemsteder)	Bewustwording en uitleg over netcongestie	Pagina's in de Heemsteder met uitgebreid aandacht voor alles rondom het onderwerp.
Informatieve video	Uitleg geven over netcongestie en locatiekeuze	Video met uitleg over netcongestie, waarom uitbreiding nodig is, en hoe locaties worden gekozen.
Infographic	Visueel inzicht geven in het proces	Infographic over het proces van netuitbreiding, gedeeld via sociale media en de gemeentelijke website.
Nieuwsbriefartikelen	Inwoners informeren via bestaande kanalen	Artikelen in de nieuwsbrief van de gemeente.
Gemeentelijke website (OpenStad)	Centrale plek voor informatie	Speciale pagina via OpenStad met interactieve kaart, uitleg, veelgestelde vragen en contactinformatie.
Socialmediaposts	Brede verspreiding van kernboodschappen	Korte, begrijpelijke updates met visuals en verwijzingen naar meer informatie.
Inloopavond	Persoonlijk contact en vragen beantwoorden	Voor inwoners die meer willen weten of vragen hebben over netuitbreiding.
Buurtwagen door de wijk	Laagdrempelig informeren in de wijk	Met kaarten, uitleg en visuals over het elektriciteitsnet en de buurtaanpak.

Communicatie middelen

Doel: Omwonenden informeren en zorgen wegnemen.

Na locatiebepaling

Middel	Doel	Omschrijving
Bewonersbrief	Omwonenden informeren	Gericht op bewoners binnen 50 meter van de locatie, met uitleg en contactinformatie.
Flyer met QR-code	Verwijzen naar online informatie	Verwijst naar een online pagina via de OpenStad tool.
Veelgestelde vragen-pagina	Zorgen wegnemen	Antwoorden op vragen over hinder, gezondheid, teruglevering, enz.
Inloophmoment of spreekuur	Persoonlijk contact en beantwoording van vragen	Mogelijkheid voor bewoners om vragen te stellen aan gemeente en Stedin. Energiecoaches aanwezig.
Bouwbord op locatie	Zichtbare informatie	Met planning, uitleg en QR-code naar online informatie.

Communicatie middelen

Richting 2: Wat kun jij doen? (gedragsverandering)

Doel: Inwoners bewust maken van hun stroomgebruik en aanzetten tot actie.

Bewustwording

Middel	Doel	Omschrijving
Energiequiz	Bewustwording stimuleren	Online quiz met tips op maat over slim stroomgebruik.
Energie-expeditie voor kinderen	Kinderen betrekken bij energiebewustzijn	Speurtocht of lespakket over stroomgebruik in huis, milieucentraal of energieles
Energiecoaches op school	Educatie en interactie	Gastles of workshop door een energiecoach op basisscholen.

Interactief

Middel	Doel	Omschrijving
Bespaarplanner via OpenStad	Inzicht geven in piekgebruik	Interactieve tool op de website waarin inwoners hun dagindeling invoeren en tips
Stroomdagboek (digitaal)	Zelfreflectie stimuleren	Online invulbare planner waarin inwoners hun stroomgebruik bijhouden.
Slimme stroomtips per e-mail	Bewustwording vergroten	Korte e-mailserie met praktische tips voor slim stroomgebruik.

Communicatie middelen

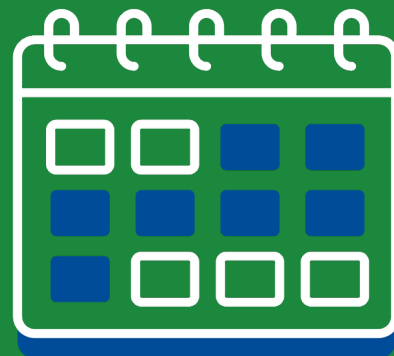
Richting 2: Wat kun jij doen? (gedragsverandering)

Doel: Inwoners bewust maken van hun stroomgebruik en aanzetten tot actie.

Lokale initiatieven

Middel	Doel	Omschrijving
Stroomheld van de buurt	Positief voorbeeldgedrag stimuleren	Inwoner in het zonnetje zetten die bewust met stroom omgaat.
Stroomvrije avond	Samen energie besparen	Buurtactiviteit zonder stroomverbruik, zoals een spelletjesavond of buitenfilm.
Energiepraatje bij de koffie	Laagdrempelig informeren	Energiecoach schuift aan bij bestaande buurtbijeenkomsten.
Stroomspotters	Kinderen betrekken en bewust maken	Kinderen speuren naar stroomslurpers in huis of buurt en delen hun vondsten.

Tijdlijn

1. Start algemene bewustwordingscampagne
2. Bekendmaking eerste locaties transformatorstations
3. Gedragsgerichte acties en eKlok-promotie
4. Doorlopend: Monitoring, bijsturing en herhaling van kernboodschappen

Na de zomer van 2025 starten we met de voorbereidingen en uitwerking van het communicatieplan. De focus ligt daarbij in eerste instantie op het ontwikkelen van de algemene bewustwordingscampagne en gedragsgerichte acties, waaronder de promotie van de eKlok. Deze onderdelen vormen de basis van de campagne en worden in 2026 gedurende het hele jaar uitgerold.

De communicatie rondom de plaatsing van transformatorstations wordt opgepakt in samenwerking met netbeheerder Stedin. In de belangentafel wordt met afgesproken wanneer en op welke manier wordt gecommuniceerd met de bewoners. De exacte planning en inhoud van deze communicatie worden nog nader bepaald, afhankelijk van de voortgang van het ruimtelijk proces.

Doorlopend monitoren we de effectiviteit van de campagne en sturen we bij waar nodig. Kernboodschappen worden herhaald om blijvende bewustwording en gedragsverandering te stimuleren

Mogelijke weerstanden

- Zorgen over geluid of gezondheid: Transparant communiceren via FAQ en bewonersbijeenkomsten.
- Hinder in de straat: Tijdige en duidelijke informatie over planning en duur.
- Negatieve reacties op sociale media: Actief en open reageren, misinformatie corrigeren.
- Onbegrip over gedragsverandering: Praktische tips geven en voordelen benadrukken.

Budget

Kosten zijn een indicatie. Zodra plan definitief is kunnen we de extra kosten doorgeven

Middel	Kosten	Opmerkingen
Heemsteder	€ 1000	aantal pagina's in de Heemsteder
Social media	€ 300	Target per buurt
Bewonersbrief	€ 250	Afhankelijk van aantal adressen
Flyer	€ 100	Drukker (indicatie 250 stuks)
Bouwbord	€ 250	Afhankelijk van aantal
Stroomvrije avond	€ 1000	ntb afhankelijk van activiteit

Evaluatie & bijsturing

- Website- en socialmediastatistieken monitoren
- Feedback verzamelen via bijeenkomsten en meldpunten
- Gebruik van de eKlok volgen
- Periodieke evaluatie met Stedin en communicatieadviseurs

Bijlage

Bijlage:

- 1.Samenwerkingsovereenkomst tussen Stedin Netbeheer en de gemeente Heemstede
- 2.Regieartikel VNG